

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΘ' (ΕΞΑΜΗΝΟ Β')

Ἀθήνα, 15 τοῦ Ἰουλίου 1922

ΑΡΙΘ. 764 (ΦΥΛ. 1)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΑΝΟΣ Α. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ : Νέα ποιήματα: Ἀπάνω, ἀπὸ τ' ἀνθρώπου, Γενεσιμὸς, Ἀνοιξὴ στὴν Ἀττική Εἰδὼλλο, Μοῦλκι - Σαλαμίνας Ρομιοσύνη.	Κ. ΚΑΡΑΛΛΗΣ : Ὁ Λάμπης.
ΔΗΜ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ : Ἡ Μητέρα.	ΠΕΤΡΟΣ ΓΑΛΗΝΟΣ : Ἀρρωστες ψυχές.
Κ. Ρ. ΚΑΡΥΩΤΑΚΗΣ : Ἀνάμνησι.	ΙΑΝΤΑ : Τὸ φίλὶ σου.
ΜΗΤΣΟΣ ΑΝΘΩΜΗΣ : Τὸ κρῖμα. (συνέχεια)	ΣΤ. ΔΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ : Ἡ Κίτρινη Πεταλούδα.
Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ : Ἑτυμολογικά : Ψαροπούλα, Καπνο- πούλα - Σοιφιλή.	ΦΙΛΩ ΒΙΘΥΝΟΥ : Σὰν Ὕμνος.
ΗΑ Φ. ΗΛΙΟΥ : Ἀνθρώπινη Κωμωδία.	ΦΙΛΗ Κ. ΒΑΤΙΑΝ : Κρίνα λευκά, Ἄλκιμα ρόδα.
ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ : Βράδυ.	ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ : Νεοελληνική Φιλολογία, Ξένη Φιλολογία Ἀπὸ τὰ Θέατρα. - Στὸ περιθώριο τῆς Μουσικῆς. - Νέα βιβλία. - Περιοδικά. - Χωρὶς Γραμματόσημο.

ΝΕΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΑΠΑΝΩ ΑΠΟ Τ' ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ...

Ἔθεσε τὸ σκότος ἀπόκρυφον τόπον αὐτοῦ.
Καὶ ἐπέβη ἐπὶ χερουβεὶμ, καὶ ἐπετάσθη...
Δαβὶδ : Ψαλμὸς ιη.'

Κάποτε πέθανα κ' ἐγώ, μὰ δὲ θυμᾶμαι πότε.
Χρόνια περᾶσανε! Οἱ Καιροὶ δὲν ἔρχονται ξοπίσω
γιὰ νὰ θυμίζουνε σ' ἐμὲ τί μ' ἔχε κάνει τότε
τὰ βλέφαρα γιὰ λίγο νὰ σφαλίσω.

Δὲν ξαίρω τί, μὰ οὔτε καλὰ θυμᾶμαι τ' εἶχε γίνει.
Σὰ νὰ κοιμήθηκα βαθεῖα σὲ πελαγ' ὅσο μνήμα
κι ἀπὸ τὸ κύμα ὡς ν' ἀνθίζαν οἱ ματωμένοι κρίνοι
ὁλόγυρα — δὲν ξαίρω! — σὲ ποιοῦ κρῖμα.

Δὲν ξαίρω τί! Μὰ ὁ θάνατος σὰ λυτρωμὸς μοῦ ἐφάνη.
'Απ' τὴ σερνάμενη ζωὴ γιὰ πάντα εἶχα περάσει
σ' ἓνα κρυφὸν ἀνθότοπο, στὸ γαλινὸ λιμάνι,
στοὺς λόγγους, στὰ ρουμάνια καὶ στὰ δάση.

Τόσο γλυκὰ ὄνειρεύτηκα, ποὺ δταν μ' ἐφέραν πάλι
τὰ κύματα στὴν πλατωσιὰ μιὰ νέα ζωὴ νὰ πάρω
θαυροῦσα πῶς φτερούγιζα στ' ἀπέραντο καιάλι
κ' ἐγὼ πουλὶ σὰν τὸ χιονάτο γλάρο.

Κι οὔτε θυμᾶμαι πῶς καὶ τί πρωτῆτερα εἶχε γίνει.
'Απάνω ἀπὸ τ' ἀνθρώπινα τὰ πάθη ἐγὼ διαβαίνω
Τραγουδιστὴς ἀδιάφορος, καὶ πάω πρὸς τὴ γαλήνη,
στὸ Φῶς πρὸν μὲ προσμένει λυτρωμένο.

ΓΥΡΙΣΜΟΣ

Σᾶς ξαναβρίσκω σχήματα, γαλάζια χρώματα, οὐρανοί,
χρυσέ μου αἰθέρα ξίστερε, γραμμὴ ἀπ' ἰλὴ, μνημεῖα
παλιά, κι ἀρχαῖα χαλάσματα, κ' ἐσένα, ὦ μέρα φωτεινὴ,
στρωτὴ, γαλήνια ποὺ γελᾷς μετ' ἀπ' τὴν τρικυμία.

Κ' ἐσένα δεῖλι ποὺ γυρνᾷς ἀπ' τὰ λαγγάδια τὰ γυμνά
σὺν τὸ κοππάδι ποὺ ὁ καλὸς πρωτόρης πᾶει στὴ στάνη,
μενεξεδένιο νὰ περνᾷς ἀπ' τὰ περήφανα βουνὰ
στὴν ἄλικη τὴ θάλασσα γιὰ τὸ στεγνὸ λιμάνι.

ΑΝΟΙΞΗ ΣΤὴν ΑΤΤΙΚΗ

Ἀστράφτει φῶς κι' ἀπλώνεται τὸ φῶς στὴν πᾶσα μέρα·
Γελοῦν οἱ Ἀγάπες ρόδινες στὸν ἀνθισμένο φράχτη
κ' ἓνας τρελλὸς κορυδαλλὸς ποὺ λάμπει στὸν αἰθέρα
σκίζει τὸ φῶς κι ὅλο τραβάει στὸν ἔρωτα τὸν κράχτη.

Γλυκειὰ ἡ ζωὴ, χαρὰ ἡ ζωὴ, χαρὰ τὸ φῶς ποὺ λάμπει,
Δῶθε γελᾷ τὸ πράσινο καὶ τὸ γαλάζιο ἀστράφτει
κ' εἶναι σὺν ὄραμα στὸ φῶς οἱ ἀνθοντυμένοι κάμπι, οἱ
σὰ θάλασσες ποὺ καρτεροῦν τὸ πέρασμα τοῦ ναύτη.

ΕΙΔΥΛΛΙΟ

Ἕνα πουλάκι ἰὸλεγε ψηλὰ στὴν καρυδιά
τὸ ἐρωτικὸ ἀνοιξιάντικο τραγούδι,
καὶ μὲ δειλὸ φτερούγισμα ἰὸφερνε στὴν καρυδιά
σὰ βελουδένιας πεταλούδας χνούδι.

Ἐσὺ ψηλὰ σ' ἓνα κλωνί, τρυγὸνα ἐρωτικὴ,
τὸ πρῶτο γλυκοχάραμα σκορποῦσες
μὲ μιὰ φωνούλα λυρικιά, γεμάτη μουσικὴ,
—παιγνίδι στ' ἀκρογιαλὴ ἀπ' ἀνεροῦσες.

Κ' ἐγὼ γιατί—δὲν ξαίρω πῶς!—γιατί μὲς στὴν καρδιά,
τὸν ἔρωτα θεωροῦσα νὰ διαβαίνει

Κ' ἔλεγα νᾶναι σύμβολο τοῦ Ὀνείρου ἢ καρυδιά
Κ' ἐσὺ μιὰ Δεντροκόρη ἀναστημένη.

ΜΟΥΛΚΙ—ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ

Τὸ ξανθὸ καλοκαίρι μὲ φωνάζει ξανὰ
στὸ νησάκι τὸ πρόσχαρο πάλι
πρὶν τὸ ἡσυχῶνουν τὴ μέρα τὰ παρθένα βουνὰ,
τὸ μικρό, γαλανὸ περιγιάλι.

Ποῦ ἔχει τόσα λουλούδια καὶ μπαξέδες ἐκεῖ,
—τὰ γορῦφαλλα, κόκκινη φλόγα,
Καὶ στὸν ἡσυχίον τραγούδια, καὶ στὸ λόγγο βοσκή,
καὶ στ' ἀμπέλια πεντάγλυκη ῥόγος.

Ποῦ ἔχει δεῖλι γραμμένο σὰ γλυκιὰ Ροδαυγὴ
καὶ τὴ δύση ποὺ σβήνει στὸ κῦμα,
Καὶ σ' ἐμένα χωρίζει μιὰ δροσάτη πηγὴ
στὸ παλιὸ τοῦ προπάππου μου χτήμα.

ΡΩΜΙΟΣΥΝΗ

Βροντούνε απόψε τάρματα, βροντούνε τὰ τσαπράζια,
κι ἀχολογᾶν οἱ θεματιῆς ἀπ' τὸν τρανὸ χορὸ,
τ' ἀρματολίκια λάμπουνε—ζαφείρια καὶ τοπάζια,
ὅπως στὸν ἀλησμόνητο καιρὸ.

Κι ὁ Γέρος ποὺ δὲν πλάγιασε στὴ ρίζα τοῦ πλατάνου
πρῶτος λιγάει τὴ μέση του στὸν Καλαματιανό,
κ' ἐνῶ σουράει παράμερα ἢ φλογέρα τοῦ τσοπάνου,
τὸ φεγγαράκι βγαίνει ἀπ' τὸ βουνό.

ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΗΜ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΜΗΤΕΡΑ

(Ἡ ἀρχὴ ἀπὸ τὸ Β' μέρος)

Δίνουμε σήμερα ἓνα χαρακτηριστικὸ κομμάτι ἀπὸ τὸ καινούριο δράμα τοῦ Ταγκόπουλου ποὺ παίχτηκε τὸν περασμένο μῆνα στὸ θέατρο «Ἀθηναῖο» ἀπὸ τὸ θίασο Βεάκη Νέζεφ. Στὴ σκηνὴ αὐτὴ ζυγγραφίζεται πλατιὰ ὅλη ἡ ἰδεολογία τῆς μητέρας καὶ τῆς ὑπερέτριας καθὼς καὶ τοῦ Στεργίδη (κ. Αἰμ. Βεάκη).

Ἡ ἴδια σκηνοθεσία, ὅπως στὸ πρῶτο μέρος. Ἀπομεινόμερο. Ἡ Ἀγγέλα (κ. Στέλλα Γαλάτη) κάθεται σὲ πολυθρόνα, σιμὰ στὸ μεσιανὸ τραπέζι. Ἡ Ρηινιώ (Μυριέλλα Ταγκοπούλου) ὁλόρθη ἀντικρὺ τῆς, μὲ φοῦστα μαύρη, κοντὴ, καὶ μὲ ποδιὰ ἄσπρη, γαρνιρισμένη μὲ στενὴ δαντέλα Μιλώντας δὲν κοιτάζει τὴν Ἀγγέλα, μὰ κρατεῖ τὰ μάτια τῆς καρφωμένα στὸ πάτωμα. Ἀνοίγοντας ἡ σκηνή, φαίνεται πὼς συνεχίζουσε κουβέντα ἀρχινησμένη ἀπὸ ὦρα.

ΑΓΓΕΛΑ

Κ' ἔπειτα ;

ΡΗΝΙΩ

Τι ἄλλο νὰ σὰς πῶ ;

ΑΓΓΕΛΑ

(Γλυκά) Νὰ μοῦ τὰ πεις ὅλα, ὅλα, Ρηινιώ μου. Ὅπως συνέβηκαν... Πρέπει νὰ ξαίρω... πρέπει νὰ τὰ ξαίρω ὅλα, μὲ ὅλα τους τὰ καθέκαστα, γιὰ νὰ φερθῶ ἀνάλογα στὸ Μιχαλάκη σὰ θάρθει...

ΡΗΝΙΩ

(Ταραγμένα). Μὴ μοῦ τὸν ἀναφέρετε, μὴν ἀναφέρετε οὔτε τὸνομά του, κυρά, γιατί, ξαίρετε.

ΑΓΓΕΛΑ

Ὅχι, παιδί μου. Μὴν ταραζέσαι...

ΡΗΝΙΩ

Σὰ θυμάμαι..., ἅμα τοῦ πῆγα τὸ γράμμα... ἅμα τοῦ μίλησα... ἅμα τὸν παρακάλεσα νὰ σπλαχνιστεῖ τὴ Δαφνούλα, νὰ σπλαχνιστεῖ ἐσὰς...

ΑΓΓΕΛΑ

Μὰ δὲ μοῦ τάπες αὐτά. Δὲ μοῦ πες πὼς τοῦ πῆγες καὶ γράμμα.

ΡΗΝΙΩ

Θὰ σὰς τῶλεγα κι αὐτό... μὲ τὴ σειρά του... Τὴ δευτέρη βραδιὰ πού... τὸν ἔμπασα σπῖτι... περκομένα μεσάνυχτα... Ναι, ἐγὼ τοῦ ἀνοίξα τὴν πόρτα.. ἐγὼ πάλι, ξημερώματα, τὸν ξίδγαλα ἀπὸ τὴν πίσω πορτούλα...

ΑΓΓΕΛΑ

Νά, Ρηινιώ μου... Αὐτὸ εἶναι τὸ κακό... Ἄ μοῦ τῶλεγες τότε... Ἄ μοῦ τῶλεγες τὴν πρώτη φορά...

ΡΗΝΙΩ

Μὰ πὼς νὰ σὰς τὸ πῶ ; Ἡ Δαφνούλα μοῦ τῶκοψε ρητά. «Ἄ μάθει τίποτα ἡ μητέρα, Ρηινιώ, δὲ χάσομερᾶω οὔτε στιγμὴ... Τινάζω τὰ μυαλά μου στὸν ἄέρα...» Κ' εἶδατε ποῦ πῆγε νὰ τὸ κάνει κιδόλας, δίχως ἐγὼ νὰ νοῖξω τὸ στόμα μου, δίχως νὰ προδῶσω τὸ μυστικό... Τὴ δευτέρη φορά λοιπόν, πού λέτε, κυρά, δὲ χωριστήκανε ἔπως τὴν πρώτη, μὲ φιλιὰ καὶ μὲ ἀγάπες. Δείχνανε πὼς εἶχανε λογοφῆρει. Ὁ κύριος Μιχαλάκης εἶτανε κατσουφιασμένος. Τῆς Δαφνούλας τὰ μάτια πρησμένα ἀπὸ τὰ κλάματα.

ΑΓΓΕΛΑ

Τὸ παιδάκι μου !...

ΡΗΝΙΩ

Ἐγὼ, σὰ νὰ μισοκατάλαβα τί εἶχε συμβεῖ... Ὑστερ' ἀπὸ δυὸ μέρες, ἡ Δαφνούλα μοῦ δῶσε ἓνα γράμμα... Τὸν καλνοῦσε νὰ ρθεῖ τὴ νύχτα, καθὼς μοῦ πε, νὰ μιλήσουν τελιωτικά γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα... Γιὰ ποῖο ζήτημα, δὲν ξαίρω. Μοῦ πε νὰ τοῦ τὸ πῶ κ' ἐγὼ πὼς εἶναι ἀνάγκη νὰ ρθεῖ... Τοῦ πῆγα τὸ γράμμα, τοῦ μίλησα, τὸν παρακάλεσα. Τοῦ κάκου!.. «Πές της νὰ κάνει ὅ,τι θέλει» μοῦ πε. «Πές της πὼς ἐγὼ